

Bilaga 4 - Uppföljning av Handlingsplan för minskade utsläpp till luft, år 2019

Uppföljningen sker kvartalsvis

Sammanfattning uppföljning

Aktivitet

Fordon och bränslen

Energi

Marktransporter del 1

Marktransporter del 2

Flygtrafik

Förnybart flygbränsle

Övergripande

Rapportör (Avdelning/funktion/dotterbolag)

Swedavia Fordon
Arlanda Operations
Operationell Excellence
Arlanda Infrastruktur
Arlanda Miljöavdelningen

Stora Projekt (Projekt Utvecklingsprogrammet, Arlanda (UPA))

Arlanda Infrastruktur, Swedavia Energi

Stora Projekt (Projekt Utvecklingsprogrammet, Arlanda (UPA))

PETALO, Business Optimization – Parking and Entry

Externa samarbeten, Arlanda

Arlanda Operations
Air Traffic Management, Swedavia

Projekt Flygets klimatomställning, Swedavia

Miljöavdelningen, Arlanda

**UPPFÖLJNING AV HANDLINGSPLAN FÖR
MINSKADE UTSLÄPP TILL LUFT ÅR 2019-2021**

Status - arbetet med aktiviteten pågår enligt plan

Status - arbetet med aktiviteten följer inte plan

FORDON OCH BRÄNSLEN

Aktivitet	Rapportör	Uppföljning för Q1 2019	Status_Q1	Uppföljning för Q2 2019	Status_Q2	Uppföljning för Q3 2019	Status_Q3	Uppföljning för Q4/helår 2019	Status_Q4
Utfasning av fossila bränslen för tunga fordon till år 2020 <i>Utbyte av tunga fordon till 1) el, 2) gas, 3) HVO-diesel</i>	Swedavia Fordon via Arlanda fordonsråd	Samtliga tunga fordon inom Swedavia tankas nu med HVO-diesel.		Samtliga tunga fordon inom Swedavia tankas nu med HVO-diesel.		Samtliga tunga fordon inom Swedavia tankas nu med HVO-diesel.		Samtliga tunga fordon inom Swedavia tankas nu med HVO-diesel. Aktiviteten avslutas.	
Utfasning av fossila bränslen för lätta fordon till år 2020 <i>Utbyte av lätta fordon till el. För anskaffning av annan typ krävs motivering</i>	Swedavia Fordon via Arlanda fordonsråd	Upphandling av nytt avtal för eldrivna servicefordon pågår. Målet är att byta de sista hybridbilarna som fortsatt till visst del drivs av bensin enligt plan 2020. Därefter drivs alla lätta fordon av el, gas eller HVO-diesel.		Upphandling av nytt avtal för eldrivna servicefordon pågår. Målet är att byta de sista hybridbilarna som fortsatt till visst del drivs av bensin enligt plan 2020. Därefter drivs alla lätta fordon av el, gas eller HVO-diesel.		Upphandling av nytt avtal för eldrivna servicefordon pågår. Målet är att byta de sista hybridbilarna som fortsatt till visst del drivs av bensin enligt plan 2020. Därefter drivs alla lätta fordon av el, gas eller HVO-diesel.		Avtal för ebilar klart. Avrop sker under Q1 2020.	
Säkerställ infrastruktur för förnybara bränslen enligt strategin 1) El 2) Fordonsgas 3) HVO-diesel	Infrastruktur	Nya drivmedelsanläggningen B407 klar och i full drift. Biogas och HVO diesel finns tillgängligt för både tunga och lätta fordon.		Nya drivmedelsanläggningen B407 klar och i full drift. Biogas och HVO diesel finns tillgängligt för både tunga och lätta fordon.		Nya drivmedelsanläggningen B407 klar och i full drift. Biogas och HVO diesel finns tillgängligt för både tunga och lätta fordon.		Nya drivmedelsanläggningen B407 klar och i full drift. Biogas och HVO diesel finns tillgängligt för både tunga och lätta fordon.	
Utfasning av fossil gasol till brandövningar <i>Byte till fossilfri gasol som brandövningsbränsle</i>	Operational Excellence	Förberedande arbete inför upphandling.		Förberedande arbete inför upphandling.		Förberedande arbete inför upphandling.		Förberedande arbete inför upphandling i slutfasen. Nuvarande gasol kommer att ersättas med grön gasol, sekundol och HVO100. Samtliga är fossilfria. Upphandlingen av grön gasol förväntas kunna starta under Q1 2020.	
Utfasning av fossila bränslen för arbetsredskap <i>Utbyte till t.ex. el</i>	Arlanda Operations	Planering och utvärdering av arbetsredskap pågår. Utbyte sker löpande.		Planering och utvärdering av arbetsredskap pågår. Utbyte sker löpande.		Planering och utvärdering av arbetsredskap pågår. Utbyte sker löpande.		Planering och utvärdering av arbetsredskap pågår. Utbyte sker löpande.	
Utfasning av naturgas <i>Övergång från tankning av fordonsgas till (ca 30 % naturgas) till 100 % biogas</i>	Swedavia Fordon	Avtal finns och förlängning kan göras.		Avtal finns och förlängning kan göras.		Förlängning av avtal Biogas ska göras. Vi har kvar att förlänga med 1 år. Vi har kvar att förlänga med 1 år och behöver under Q1 gå ut med ny upphandling av avtal som behöver vara på plats att börja gälla 10 nov -20.		Förlängning av avtal biogas gjord.	
Minska CO2-utsläppen från mobila flygplansvärmare <i>Anskaffning av flygplansvärmare som drivs med fossilfritt drivmedel</i>	Arlanda Operations	De värmare som anskaffas drivs med el. Vi kommer även ha värmare/kyllaggregat som drivs med fjärrvärme/fjärrkyla. Även ett antal sådana håller på att installeras. Se kommentarer i efterföljande kvartal.		Se kommentarer i efterföljande kvartal.		Värmare till A- och B-piren, samt T4 beställda och kommer att levereras under innevarande år.		Installation pågår och kommer att fortsätta under 2020.	
Swedavia tillhandahåller förnybara drivmedel samt laddinfrastruktur motsvarande behovet för fordon på airside	Operations, Infrastruktur (Swedavia Energi)	Se kommentarer för efterföljande kvartal.		Se kommentarer för efterföljande kvartal.		Elinfrastrukturen anpassas löpande till verksamhetens krav. HVO100 finns tillgängligt för externa aktörer att köpa.		Elinfrastrukturen anpassas löpande till verksamhetens krav. HVO100 finns tillgängligt för externa aktörer att köpa. Under 2019 står HVO-forsäljningen för ca 12 % av den totala Dieselforsäljningen	
Miljökrav på fordon på Airside <i>Uppdatering av Swedavias miljökrav på fordon enligt AR för att få tillstånd att köra på flygplatsområdet</i>	Operations, Miljö- avdelningen	Se kommentarer för efterföljande kvartal.		Se kommentarer för efterföljande kvartal.		Arbetet har påbörjats.		Arbetet har påbörjats, men inte slutförts på grund av resursbrist. Arbetet kommer att fortgå under 2020.	
Krav på 100 % HVO i alla arbetsfordon i Arlandas utvecklingsprogram (UPA)	Stora Projekt (UPA)	Se kommentarer för efterföljande kvartal.		Kravet finns med i de Administrativa Föreskrifter (AF) som skickas ut från projektet, i det finns krav på kvartalsvis återrapportering. För nästvarande finns ett projekt i produktion, Schengen. Projektet påbörjades under Q2.		Inga förändringar sedan föregående kvartal.		Snabba kapacitetshöjande projekt (SKÅ). Busslounger har frysts i 6 månader så möjlighet att få med kravet. Integreringen T4-T5 projekteras fortfarande och vi har inte börjat författa AF. Pir G. Projektering pågår fortfarande, kravet finns med i miljöplan för byggenomförande. Förberedande arbete med ny lastgata a-train pågår och där tillämpas kravet praktiskt nu. Det är svårt att få leveranser i tid så i inledningskedet användes konventionella drivmedel.	

**UPPFÖLJNING AV HANDLINGSPLAN FÖR
MINSKADE UTSLÄPP TILL LUFT ÅR 2019-2021**

Status - arbetet med aktiviteten pågår enligt plan

Status - arbetet med aktiviteten följer inte plan

MARKTRANSPORTER TILL OCH FRÅN ARLANDA

Arkivitet	Rapportör	Uppföljning för Q1 2019	Status_Q1	Uppföljning för Q2 2019	Status_Q2	Uppföljning för Q3 2019	Status_Q3	Uppföljning för Q4/helår 2019	Status_Q4
Taxi: <i>Ta fram ny strategi för taxi som uppfyller följande: Minskade utsläpp av NOx, partiklar och fossil koldioxid, ökad andel elbilar i taxiflottan, minskade antal tomma taxi till terminal, fordon med bäst miljöprestanda premieras i framkallningssystem, krav på 100 % miljötaxi i avtal med bolag</i>	PETALO, Business Optimization	Miljöstrategi för taxi är framtagen och kommer att implementeras under 2019.		Mars 2019 ökade vi kvoteringen för elfordon på Arlanda. Dubbering av antal eltaxi i framkallningssystemet för taxi på alla terminaler.		Ny strategi är framtagen av Swedavia för framkallning av taxi, vilket innebär prioriteringsordning baserat på vilket bränsle fordonen har. Antalet rena elbilar är nu uppe i 200st.		I mitten på december startade det nya systemet för taxi på Arlanda vilket innebär att nya prioriteringar av klassificering av fordon tagits i bruk.	
Parkeringsplanering: Inkludera hållbarhetsperspektivet i Gestaltningssystemet <i>Ex: Inkludera bilaga med miljökrav i programmet, inför parkeringsplan med bra läge för miljöbilar</i>	PETALO, Business Optimization	Miljöbilar som laddar vill inte ha ett bra läge. Detta för att motverka att smutsiga bilar parkeras på platser med laddstolpar. Vårt uppdrag är att det finns laddplatser att nyttja på flygplatsen. Ett gestaltningssystem är snart klart och i det finns en tydlig plan för utformning av laddplatser.		Ingen förändring mot Q1		Ingen förändring mot Q2		Gestaltningssystemet för parkering är klart och ska börja implementeras vid nybyggnation och renoveringar.	
Hämta/lämna-trafik: <i>Andelen hämta/lämna- trafik till terminalområdet ska inte öka, utförs genom t ex avgifter och placering av parkeringsplatser</i>	PETALO, Business Optimization	Prisjustering är gjord. Svårt att påverka att hämta/lämna ska minska.		Ingen förändring mot Q1		Ingen förändring mot Q2		Idag betalar man mest per timme på Hämta/lämna-ytorna, dvs 100kr/tim. Det är billigare att parkera i våra andra parkeringsanläggningar per timme. Vi kommer få svårt att höja ännu mer på hämta/lämna på egen hand utan att Sigtuna Kommun är med och beslutar. Detta beror på att vi måste följa deras rekommendationer.	
Laddinfrastruktur för elbilar: <i>Fortsatt införande av laddstolpar för resenärer och anställda enligt fastlagd investeringsplan</i>	PETALO, Business Optimization i samarbete med Swedavia Energi	Inga nya laddstolpar är installerade under Q1 2019. En utvärderingsplan finns framtagen tillsammans med Swedavia Energi under 2019. Totalt skall 76 laddstolpar installeras (152 platser)		Inga nya laddstolpar är installerade Q2. En tidplan för utvärdering av nya stölpilar 2019 är framtagen. Installation sker i augusti och september.		Nya laddstolpar är installerade i p-hus P51 vid terminal 5. Det finns nu ytterligare 36 p-platser, totalt 56 platser i P51. Under Q3 kommer vi även installera laddstolpar på HCP-platser i P41, P51 och P53. På P45 installeras ytterligare 5 stölpilar vilket ger 10 platser. För personal på Beta installerar vi ytterligare 6 stölpilar som ger 12 platser.		Årets utvärdering av fler laddstolpar är klar. Totalt har vi nu 436 laddplatser varav 332 är för resenärer och 104 för personal. Planering för utvärdering av fler laddstolpar 2020 har påbörjats.	
Framtagande av strategi och teknisk lösning för snabbbladdning och elinfrastruktur utifrån de framtida behov de olika fordonen på flygplatsen har		En strategi är framtagen och godkänd av chef Marknad och kommersiell utveckling.		En strategi är framtagen och godkänd av chef Marknad och kommersiell utveckling.		En strategi är framtagen och godkänd av chef Marknad och kommersiell utveckling.		Det finns en strategiplan för hur vi ska utveckla antalet laddstolpar och skapa en kommersiell tjänst. Vi gör ett test under 2020 för att kunna utvärdera kundernas besöende och betalningsvillor. Efter det kan vi ta fram ett mer exakt mål för behovet inom parkering. När det gäller taxi ökar vi antalet laddare på Arlanda.	
Buss: <i>Uppföljning av miljömål och miljökrav i samarbetsavtal med bussbolag/operatorer som trafikerar Arlanda</i>	PETALO, Business Optimization	Miljöredovisning för 2018 är genomförd.		I de nya avtalen har en bilaga tagits fram nya miljökrav. Detta är ute på remiss i nuläget. När det gäller shuttlebussar är inte denna bilaga klar.		Bilaga 1 - Miljö är klar och skickas ut tillsammans med alla nya samarbetsavtal.		Förberedelse för utskick av miljöuppföljning 2019.	
Översyn av möjligheten till samarbetsavtal med fler buss/shuttle-operatorer		Avtalsförslag är framtaget.		Utredning pågår vilken miljöbildefinition skall vara		Vi utgår från samma miljöbildefinition som för Taxi		Ingen förändring mot Q3. Arbetet med avtalet fortsätter 2020.	
Slutföra införandet av realtidsinformation om avgångstider för buss		Klart och skall stängas.		Klart		Klart		Klart	
Översyn av skyfning för buss		Realtidssystem är klart och i drift.		Klart		Klart		Klart	
Anställdas arbetsresor: <i>Utreda möjligheten att erbjuda samåkningstjänst för bilburna anställda</i>	PETALO, Business Optimization	Ej påbörjad.		Ej påbörjad		Ej påbörjad		Detta är en större fråga som borde ligga på HR och koncern.	
Samarbete kollektivtrafikoperatorer: Använda forum för att förankra miljö- och hållbarhetsarbete ur Swedavias perspektiv samt för att fånga upp krav och frågeställningar kopplat till vårt miljö- och hållbarhetsarbete <i>Swedavia är sammankallande i kollektivtrafikforum med externa kollektivtrafikoperatorer för att förbättra kollektivtrafiken till Arlanda</i>	PETALO, Business Optimization	Kollektivtrafikforum sker 2 ggr/år. Nästa möte är i maj.		Inplanerade möten där miljö är med.		Ingen förändring mot Q2		Inget möte under Q4 men vi har träffat bussbranschen för att diskutera nu bussupställning på T5.	

**UPPFÖLJNING AV HANDLINGSPLAN FÖR
MINSKADE UTSLÄPP TILL LUFT ÅR 2019-2021**

Status - arbetet med aktiviteten pågår enligt plan
Status - arbetet med aktiviteten följer inte plan

**MARKTRANSPORTER TILL OCH FRÅN ARLANDA
SAMVERKAN REGIONALT**

Uppföljning för Q1 2019	Status_Q1	Uppföljning för Q2 2019	Status_Q2	Uppföljning för Q3 2019	Status_Q3	Uppföljning för Q4/helår 2019	Status_Q4
Swedavia deltar i regionala samarbeten för hållbart resande till och från Arlanda: <i>Airport City Stockholm</i> <i>Samarbete med Arlandas grannkommuner kring delegation utredningsplan</i> <i>AFC-samarbetet</i> <i>Målerdsrådet</i>	Externa samarbeten	Arbetet med Arlandakommunerna pågår kontinuerligt genom mötesserier på olika nivåer utgående från den gemensamt framtagna "Regionala utredningsplanen". Med start 2019 hålls arbetet samman av Sigtuna kommun. Arbetet har påbörjats för att uppdatera den regionala utredningsplanen. Målerdsrådets arbete inom "En Bättre Sista" har startats upp med sikte på att ge underlag till kommande nationell plan. Arbetet inom hållt varje månad som syftar till faktsamling. Planering för portbesök i september.	Arbetet med Arlandakommunerna pågår kontinuerligt genom mötesserier på olika nivåer utgående från den gemensamt framtagna "Regionala utredningsplanen". Med start 2019 hålls arbetet samman av Sigtuna kommun. Arbetet har påbörjats för att uppdatera den regionala utredningsplanen. Målerdsrådets arbete inom "En Bättre Sista" har startats upp med sikte på att ge underlag till kommande nationell plan. Arbetet inom hållt varje månad som syftar till faktsamling. Planering för portbesök i september.	Arbetet med Arlandakommunerna pågår kontinuerligt genom mötesserier på olika nivåer utgående från den gemensamt framtagna "Regionala utredningsplanen". Med start 2019 hålls arbetet samman av Sigtuna kommun. Arbetet har påbörjats för att uppdatera den regionala utredningsplanen. Målerdsrådets arbete inom "En Bättre Sista" har startats upp med sikte på att ge underlag till kommande nationell plan. Arbetet inom hållt varje månad som syftar till faktsamling. I september hölls ett möte med 60 regionalspiketter på Arlanda där temat var "Internationell tillgänglighet".	Arbetet med Arlandakommunerna pågår kontinuerligt genom mötesserier på olika nivåer utgående från den gemensamt framtagna "Regionala utredningsplanen". Med start 2019 hålls arbetet samman av Sigtuna kommun. Arbetet har påbörjats för att uppdatera den regionala utredningsplanen. Målerdsrådets arbete inom "En Bättre Sista" har startats upp med sikte på att ge underlag till kommande nationell plan. Arbetet inom hållt varje månad som syftar till faktsamling. I september hölls ett möte med 60 regionalspiketter på Arlanda där temat var "Internationell tillgänglighet".	Arbetet med Arlandakommunerna pågår kontinuerligt genom mötesserier på olika nivåer utgående från den gemensamt framtagna "Regionala utredningsplanen". Med start 2019 hålls arbetet samman av Sigtuna kommun. Arbetet har påbörjats för att uppdatera den regionala utredningsplanen. Målerdsrådets arbete inom "En Bättre Sista" har startats upp med sikte på att ge underlag till kommande nationell plan. Arbetet inom hållt varje månad som syftar till faktsamling. I september hölls ett möte med 60 regionalspiketter på Arlanda där temat var "Internationell tillgänglighet".	
Swedavia deltar i regionala utredningar för ökad spårkapacitet och förbättrad kollektivtrafik: <i>Föräringningen av Roslagsbanan till Arlanda</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Nordostkommunerna fortsätter utredningsarbetet och har träffat Swedavia för att ta mer information om städning nära Arlanda	Nordostkommunerna fortsätter utredningsarbetet och har Swedavia har deltagit i deras workshop kring nyttor med en förändring av Roslagsbanan.	Nordostkommunerna fortsätter utredningsarbetet och har Swedavia har deltagit i deras workshop kring nyttor med en förändring av Roslagsbanan.	Nordostkommunerna fortsätter utredningsarbetet och har Swedavia har deltagit i deras workshop kring nyttor med en förändring av Roslagsbanan.	
<i>Trafikverkets åtgärdsvalsstudier i Arlanda-anknutna projekt</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Deltagit i Workshop på Trafikverket angående brister på Ostkustbanan mellan Stockholm och Arlanda	Deltagit i Workshop på Trafikverket angående brister på Ostkustbanan mellan Stockholm och Arlanda. Trafikverket planerar för workshop under hösten.	Deltagit i Workshop på Trafikverket angående brister på Ostkustbanan mellan Stockholm och Arlanda.	Deltagit i Workshop på Trafikverket angående brister på Ostkustbanan mellan Stockholm och Arlanda.	
<i>Optimering av lågtrafiken vid Arlanda (SU/L/ Swedavia)</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Utvärdering av lågtrafiken görs som en aktivitet i ledigare AVS och vi har bistått SL och UL med statistik från resenärundersökningar.	Utvärdering av lågtrafiken görs som en aktivitet i ledigare AVS och vi har bistått SL och UL med statistik från resenärundersökningar.	Utvärdering av lågtrafiken görs som en aktivitet i ledigare AVS och vi har bistått SL och UL med statistik från resenärundersökningar.	Utvärdering av lågtrafiken görs som en aktivitet i ledigare AVS och vi har bistått SL och UL med statistik från resenärundersökningar.	
<i>Fyrspårsutredning (Stockholm-Skavstaby-Uppsala) tillsammans med Sigtuna kommun</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	
<i>Tydliggöra i samarbete med Trafikverket m.fl behovet av kapacitetsförstärkning av järnvägssystemet öster om Arlanda, särskilt vid Skavstaby</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Bristen på kapacitet har lyfts i Trafikverkets workshop	Bristen på kapacitet har lyfts i Trafikverkets workshop	Bristen på kapacitet har lyfts i Trafikverkets workshop	Bristen på kapacitet har lyfts i Trafikverkets workshop	
<i>Ta upp med SL om möjlighet till trafik med ebusstar på linje 583 mellan Märsta - Arlanda</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Transdev som har kontraktet avser starta ebusstrafik under 2020.	Transdev som har kontraktet avser starta ebusstrafik under 2020.	Transdev som har kontraktet avser starta ebusstrafik under 2020.	Transdev som har kontraktet avser starta ebusstrafik under 2020.	
Påverka anställda på Arlanda att resa mer kollektivt (Swedavia medverkar) <i>Subventioner till personal som arbetar på Arlanda för olika typer av kollektivtrafik (Swedavia subventionerar arbetsresor för Swedavia-anställda)</i>	Externa samarbeten	Swedavia fortsätter med subventionen	Swedavia fortsätter med subventionen	Swedavia fortsätter med subventionen	Swedavia fortsätter med subventionen	Swedavia fortsätter med subventionen	
Öka cykeldelen inom den regionala kärnan (Swedavia medverkar) <i>Implementera och genomföra cykelplan</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	
Marknadsandelen för tåg och buss ska öka för både resenärer och anställda <i>Förbättra och anpassa utbudet av kollektivtrafik</i>	Externa samarbeten	Kontinuerligt arbete, möte med Flygbussarna om ökad kundservice kring realtidinfo	Kollektivtrafikforum har hållits med god uppsättning, främst från bussoperatörerna.	Kollektivtrafikforum har hållits med god uppsättning, främst från bussoperatörerna.	Kollektivtrafikforum har hållits med god uppsättning, främst från bussoperatörerna.	Kollektivtrafikforum har hållits med god uppsättning, främst från bussoperatörerna.	
<i>Synkronisering av arbetstider och tidtabeller</i>	Externa samarbeten	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan	
<i>Ökad turtäthet för pendeltåget</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	
<i>Utökad regionaltrafik via Arlanda (Mälarb/UL)</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	
<i>Verka för att spårtaxi och annan typ av hållbar kollektivtrafik kan komplettera busstrafik inom den regionala stadskärnan</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	
<i>Uthyggnad trafikplats Måby/E4</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	
Innovativa transportlösningar: <i>Swedavia deltar också 2019 i (stödet) Trafikverkets pilotprojekt "Eiroad Arlanda" för teknikutveckling samt anläggande av elväg för tunga, helt eldrivna transporter mellan Arlanda flygplats och Rosersbergs logistikområde</i>	Externa samarbeten	Inget att rapportera	Ytterligare två teststräckor har valts ut i Sverige av Trafikverket vilket visar att intresset är stort för att på sikt införa elvägar i större skala	Ytterligare två teststräckor har valts ut i Sverige av Trafikverket vilket visar att intresset är stort för att på sikt införa elvägar i större skala	Ytterligare två teststräckor har valts ut i Sverige av Trafikverket vilket visar att intresset är stort för att på sikt införa elvägar i större skala	Ytterligare två teststräckor har valts ut i Sverige av Trafikverket vilket visar att intresset är stort för att på sikt införa elvägar i större skala	
<i>Utredning automatiserad trafik i ex mellan Cargo-området och Terminal 2</i>	Externa samarbeten, Swedavia fordon	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	Inget att rapportera	
Nationella/internationella samarbeten: <i>Swedavia deltar i internationella mobilitetsnätverk i ex The Global Airmail Alliance (GARA), Drive Sweden</i>	Externa samarbeten	Tar del av nyhetsbrevet med intressant information	Tar del av nyhetsbrevet med intressant information	Swedavia deltar i "EY Think tank" om framtida transporter. Förträdare från olika företag samlas och diskuterar under olika teman. EY kommer att sedan sammanställa rapport.	Swedavia deltar i "EY Think tank" om framtida transporter. Förträdare från olika företag samlas och diskuterar under olika teman. EY kommer att sedan sammanställa rapport.	Swedavia deltar i "EY Think tank" om framtida transporter. Förträdare från olika företag samlas och diskuterar under olika teman. EY kommer att sedan sammanställa rapport.	

**UPPFÖLJNING AV HANDLINGSPLAN FÖR
MINSKADE UTSLÄPP TILL LUFT ÅR 2019-2021**

Status - arbetet med aktiviteten pågår enligt plan

Status - arbetet med aktiviteten följer inte plan

FLYGTRAFIK		Uppföljning för Q1 2019	Status_Q1	Uppföljning för Q2 2019	Status_Q2	Uppföljning för Q3 2019	Status_Q3	Uppföljning för Q4/veckor 2019	Status_Q4	Anteckningar
Aktivitet	Rapportör									
<p>Verka för att minska utsläppen från flygtrafiken på Arlanda med 3 000 ton CO2 per år</p> <p><i>Kontinuerlig användning av A-CDM på Arlanda, för att minimera den tid som flygplan måste vänta på taxibanor innan start. Sätta individuella TSAT tider (Target Start Up Approval Time) för att få minskade taxningstider för avgående flygtrafik</i></p> <p>Mål: 1 min minskad taxningstid/flight</p>	Arlanda Operations	Inget att rapportera, se följande kvartal.		A-CDM processen startade upp den 1 april 2019 efter att ha stoppats dels på grund av tekniska problem med Swedavias integrationsplattform GPS, men också på grund av att Arlanda bytte från SAFR ACOB till CHROMA ACOB i slutet av november 2018. Innan A-CDM processen kunde återupptas gjordes ett stort antal tester med Chroma för att få en fungerande A-CDM process mot Eurocontrol. Leidos A-CDM produkt har dessvärre ett stort antal inbyggda fel och buggar vilket pågår fortfarande. På grund av stora problem med Swedavias integrationsplattform, åtgärdades vi avkryta den så kallade DPI valideringen mot Eurocontrol den 13/5 2019 och vi har tyvärr inte kunnat återuppta A-CDM processen. IT-plattformen är helt enkelt inte tillräckligt stabil. Detta har lett till att vi inte kunnat minska taxningstiderna utan de har nog snarare ökat.		A-CDM processen startade upp den 1 april 2019 efter att ha stoppats dels på grund av tekniska problem med Swedavias integrationsplattform GPS, men också på grund av att Arlanda bytte från SAFR ACOB till CHROMA ACOB i slutet av november 2018. Innan A-CDM processen kunde återupptas gjordes ett stort antal tester med Chroma för att få en fungerande A-CDM process mot Eurocontrol. Leidos A-CDM produkt har dessvärre ett stort antal inbyggda fel och buggar vilket pågår fortfarande. På grund av stora problem med Swedavias integrationsplattform, åtgärdades vi avkryta den så kallade DPI valideringen mot Eurocontrol den 13/5 2019 och vi har tyvärr inte kunnat återuppta A-CDM processen. IT-plattformen är helt enkelt inte tillräckligt stabil. Detta har lett till att vi inte kunnat minska taxningstiderna utan de har nog snarare ökat.		Under hösten 2019 togs ett efterfrågat beslut inom Swedavia IT, att ta fram en ny integrationslösning för överföring av flygoperativ data mellan e-airp och Chroma ACOB. Detta är en förutsättning för att A-CDM processen skall kunna driftsättas på Arlanda och för att målet med att reducera taxiderna skall kunna nås. Den nya IT-lösningen tilläts vecka 51 och har sedan dess fungerat väl. Swedavia bestämde att utvärdera den nya integrationslösningen under en period av cirka 2 månader, innan ett beslut om att återuppta A-CDM processen. För att kopiera data behövs, så har en ny EU regel från 2/1/2020 gjort det mer komplicerat att driftsätta A-CDM igen, då Transportstyrelsen numera måste godkänna ALL utrustning som används i Tormed på Arlanda. Detta kommer eventuellt att försena uppstarten av A-CDM ytterligare, då TS måste godkänna ett användande av DST (Departure Sequence Tool) som är en förutsättning för A-CDM. Låg därför de problem som kvarstår med den nya ACOB/CDM platformen från Leidos som fortfarande har ett antal kritiska buggar. Öskat var dessa kommer att kunna åtgärdas. En realistisk prognos för att återuppta A-CDM processen igen på Arlanda är under februari/mars månad 2020. I och med detta kommer vi att kunna se dramatiskt reducerade taxider för avgångar under morgon- och eftermiddagspeaken.		
<p>Minska taxningstider för ankommande flygtrafik:</p> <p>- Genom att i samarbete med Airport Coordinator Sweden (ACS) följa upp Airport slot (Scheduled In Block Time) för ankommande flyg, få ankommande flygplan att komma på korrekt tid</p> <p>Mål: 1 min minskad taxningstid/flight</p>	Arlanda Operations	Inget att rapportera, se följande kvartal.		Inom APOC följer vi nu upp SIBT och alla flygningar där AIBT ligger mer än +10 minuter från SIBT. Detta KPI är delat mellan ACS och CPH. Ingen uppföljning sker i dagsläget från Swedavia till följa upp sidor. Man följer idag endast upp att flygningarna genomförs enligt 80/20 principen.		Inom APOC följer vi nu upp SIBT och alla flygningar där AIBT ligger mer än +10 minuter från SIBT. Detta KPI är delat mellan ACS och CPH. Ingen uppföljning sker i dagsläget från Swedavia till följa upp sidor. Man följer idag endast upp att flygningarna genomförs enligt 80/20 principen.		Vi följer fortfarande upp SIBT för ankommande flygningar till Arlanda men har i dagsläget inga styrmedel för att kontrollera dessa mer än att informera flygbolag och övriga Svenska flygplatser när avvikelsen är utanför de tolerans värden vi satt upp. ACS har i dagsläget ingen uppföljning av SIBT mer än att man följer upp enligt 80/20 principen.		
<p>Verka för att minska utsläppen från flygtrafiken till och från Arlanda (Swedavia samarbetar med flygtrafikledningen, LfV)</p> <p>Swedavia och LfV fortsätter att utveckla miljö-KPI:er för analys av mindre flygplatser för att kunna identifiera aktiviteter för utsläppsminskningar från flygtrafiken.</p> <p>Inom luftfarts- och flygvägsprojektet "SAARP" tar Swedavia tillsammans med LFV och flygbolagen fram ytterligare nyckeltalsområden (KPA) och måttal (KPI) för att kunna optimera luftfart och procedurer kring Arlanda. Under våren 2019 har dessa KPA och KPI identifierats hos flygbolagen. Efter SAARP kan eventuellt en kompletterande analys av flygtrafikens markörer genomföras.</p> <p>Swedavia ansöker hos mark- och miljödomstolen om att få permanent tillstånd till de nya "kurvade" inflygningarna (RNP AR) till Arlanda (innebär påtaglig bränslesparning på upp till 350 kg CO2 per inflygning). Drygt 1000 sådana inflygningar har genomförts under det år dessa har varit i bruk. Det nya luftfartsmålet ska ge bättre förutsättningar för att använda dessa RNP AR vid högre trafikintensitet, det vill säga i ännu större omfattning. Swedavia ansöker samtidigt om tillstånd för att få använda ett koncept kallat EoR (Established on RNP) som ytterligare effektiviserar hanteringen av flygtrafiken med kortare inflygningar och mindre tid i väntingen i luften (holding).</p> <p>Ändrade flygvägar kommer att börja implementeras 2020.</p>	ATM	Inget att rapportera, se följande kvartal.		Inom luftfarts- och flygvägsprojektet "SAARP" tar Swedavia tillsammans med LFV och flygbolagen fram ytterligare nyckeltalsområden (KPA) och måttal (KPI) för att kunna optimera luftfart och procedurer kring Arlanda. Under våren 2019 har dessa KPA och KPI identifierats hos flygbolagen. Efter SAARP kan eventuellt en kompletterande analys av flygtrafikens markörer genomföras. <p>Swedavia ansöker hos mark- och miljödomstolen om att få permanent tillstånd till de nya "kurvade" inflygningarna (RNP AR) till Arlanda (innebär påtaglig bränslesparning på upp till 350 kg CO2 per inflygning). Drygt 1000 sådana inflygningar har genomförts under det år dessa har varit i bruk. Det nya luftfartsmålet ska ge bättre förutsättningar för att använda dessa RNP AR vid högre trafikintensitet, det vill säga i ännu större omfattning. Swedavia ansöker samtidigt om tillstånd för att få använda ett koncept kallat EoR (Established on RNP) som ytterligare effektiviserar hanteringen av flygtrafiken med kortare inflygningar och mindre tid i väntingen i luften (holding).</p>		Arbetet inom SAARP fortsätter, se Q2.		Arbetet inom SAARP fortsätter. En fullskala simulering av tänkta förändringar av delar av luftfartsmålet har gjorts med flygledare och piloter. Simuleringen visar potential till stora förbättringar avseende luftfartskapacitet och miljöprestanda.		

**UPPFÖLJNING AV HANDLINGSPLAN FÖR
MINSKADE UTSLÄPP TILL LUFT ÅR 2019-2021**

Status - arbetet med aktiviteten pågår enligt plan

Status - arbetet med aktiviteten följer inte plan

FLYGETS KLIMATPÅVERKAN

Uppföljning för Q1 2019	Status_Q1	Uppföljning för Q2 2019	Status_Q2	Uppföljning för Q3 2019	Status_Q3	Uppföljning för Q4/helår 2019	Status_Q4
Projekt	Uppföljning	Status	Uppföljning	Status	Uppföljning	Status	Uppföljning
Öka efterfrågan på förnybart flygbränsle: Pådrivande i flygtrafikens övergång till förnybart flygbränsle och tillgång till storskalig produktion av förnybart flygbränsle i Sverige	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Swedavia har under våren genomgått en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta områden som kopplar till hur branschen ska nå fossilfrihet 2045. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från dessa områden varpå denna aktivitet inte primärt är prioriterad i dagsläget. Löpande medverkan i NISA (Nordic Initiative on Sustainable Aviation) där även två nordiska flygbolag är representerade. Lansering av Innovationsklustret Fossilfria flygtransporter 2045 tillsammans med SAS och RISE skedde 15 april och har är flera flygbolag medlemmar.	Swedavia ser över avgiftssystemet och tittar på möjligheten att främja flygbolag i avgiftssystemet som köper bioflygbränsle. Innovationsklustret genomförde en nationell konferens i Karlstad 25-26 sep. Swedavia är med och stöttar Sportsstyrelsen som fått i uppdrag att se över avgiftssystemet för flyget i samband med Januárioöverenskommelsen. Löpande medverkan i NISA.	Swedavia arbetade med att konkretisera ned incentive programmet som möjliggör för flygbolag att köpa förnybart flygbränsle. Flygbolag kan få bidrag via programmet vid köp av förnybart flygbränsle. Incentiveprogrammet börjar att gälla 1 januari 2020-31 dec 2020. Löpande medverkan i NISA.		
Engagera flygbolag att köpa förnybart flygbränsle	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Swedavia har bjudit in till gemensam upphandling av förnybart flygbränsle för organisationer som lyder under LOU och LUF. Swedavia har tre aktörer klara för en gemensam upphandling och möjligtvis ansluter sig ytterligare en eller två organisationer efter sommaren. Upphandlingen går ut i E-avrop 30 augusti. Swedavia kommer att offentliggöra detta i en pressrelease i augusti.	Swedavia lanserade upphandling i E-avrop 30 augusti och under Q3 och Q4 pågår upphandlingen. Swedavia har tre aktörer med oss i denna upp handling. Swedavia har påbörjat arbetet med att bjuda in nya aktörer som vi deltar i en samordnad upphandling för bioflygbränsle för avtal 2021.	Samordnad upphandling avslutades och Swedavia tillsammans med tre andra organisationer har nu ingått avtal med en leverantör för leverans av förnybart flygbränsle 2020. Swedavia höll informationsmöte i november om samordnad upphandling för avtal 2021 för externt inbjudna. Arbetet pågår löpande fram till aug 2020 då ny upphandling påbörjas.		
Engagera aktörer som lyder under LOU och LUF att upphandla förnybart flygbränsle för de egna tjänsterna.	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Swedavia har under våren genomgått en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta områden som kopplar till hur branschen ska nå fossilfrihet 2045. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från dessa områden varpå denna aktivitet inte primärt är prioriterad i dagsläget.	Swedavia genomgår en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta områden som kopplar till hur branschen ska nå fossilfrihet 2045. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från dessa områden varpå denna aktivitet inte primärt är prioriterad i dagsläget.	Swedavia genomgår en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta områden som kopplar till hur branschen ska nå fossilfrihet 2045. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från dessa områden varpå denna aktivitet inte primärt är prioriterad i dagsläget.		
Engagera näringslivet att köpa förnybart flygbränsle för de egna tjänsterna.	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Swedavia har under våren genomgått en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta områden som kopplar till hur branschen ska nå fossilfrihet 2045. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från dessa områden varpå denna aktivitet inte primärt är prioriterad i dagsläget.	Swedavia genomgår en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta områden som kopplar till hur branschen ska nå fossilfrihet 2045. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från dessa områden varpå denna aktivitet inte primärt är prioriterad i dagsläget.	Swedavia genomgår en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta områden som kopplar till hur branschen ska nå fossilfrihet 2045. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från dessa områden varpå denna aktivitet inte primärt är prioriterad i dagsläget.		
Kommunicera vårt mål om förnybart flygbränsle och vikten av storskalig produktion av fossilfritt bränsle.	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Genom att Swedavia nu satsar på gemensam upphandling av förnybart flygbränsle när vi ut till en bredare massa om att det finns en lösning som kraftigt reducerar koldioxidutsläppen för flyget. Läs mer i nedan aktiviteter.	Genom att Swedavia nu satsar på gemensam upphandling av förnybart flygbränsle när vi ut till en bredare massa om att det finns en lösning som kraftigt reducerar koldioxidutsläppen för flyget. Läs mer i nedan aktiviteter.	Genom att Swedavia nu satsar på gemensam upphandling av förnybart flygbränsle när vi ut till en bredare massa om att det finns en lösning som kraftigt reducerar koldioxidutsläppen för flyget. Läs mer i nedan aktiviteter.		
Tillsammans med RISE och SAS driva ett innovationskluster för att påskynda omställningen till fossilfria flyg 2045 (Fossilfria flygtransporter 2045).	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Lansering skedde av Innovationsklustret 15 april. Innovationsklustret har under kvartalet haft trendspaningsworkshop med medlemmarna och planering pågår för fullt för den nationella konferensen som skall äga rum i september.	Genomförande av nationell konferens i Karlstad 25-26 september. Lansering av Nordic Network for Electric Aviation där Swedavia i inledningsstadiet primärt ingår via FFT2045.	Fortsatt arbete med NEA via FFT2045.		
Följa upp och bidra till att flygbranschen Färdplan för fossilfria konkurrenskraft genomförs.	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Swedavia har under våren genomgått en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta förslag hur branschen ska nå fossilfrihet. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från de sex förslagen i färdplanen och prioritering av aktiviteter görs utifrån tillgängliga resurser.	Swedavia har under våren genomgått en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta förslag hur branschen ska nå fossilfrihet. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från de sex förslagen i färdplanen och prioritering av aktiviteter görs utifrån tillgängliga resurser.	Swedavia har under våren genomgått en stor organisationsförändring med fokus på processorientering. Swedavia har beslutat att arbeta i linje med den Färdplan som branschen tagit fram. I Färdplanen finns sex konkreta förslag hur branschen ska nå fossilfrihet. Swedavias arbete för att minska flygets klimatpåverkan utgår från de sex förslagen i färdplanen och prioritering av aktiviteter görs utifrån tillgängliga resurser.		
Påverka så att upphandling av förnybart flygbränsle tas med i vårpropositionen och höstbudgeten samt från 2021 kommer med i ägardirektiv och regleringsbrev.	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Biojetutredning är nu ute på remiss och Swedavia kommer att svara på remissen. I utredningen finns förslag om att det offentlig ska på före avseende köp av bioärsbränsle för flyg. Prioritering sker enligt Färdplanen varpå denna aktivitet omhändertas i det löpande arbetet utifrån resurser och prioritering.	Swedavia har lämnat remiss på Biojetutredningen. Prioritering sker enligt Färdplanen varpå denna aktivitet omhändertas i det löpande arbetet utifrån resurser och prioritering.	I klimathandlingsplanen som regeringen presenterade innan jul står det att tåsa. Ett uppdrag bör ges till lämpliga myndigheter att, i samverkan med andra berörda aktörer, starta och driva beställarnätverk för klimatsmart upphandling på transportinfrastrukturområdet och att verka för att detta får genomslag på lokal, regional och nationell nivå.		
Ta fram en strategi för Swedavias roll kopplat till elflyg.	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Swedavia har under våren antagit en strategi för elflyg med syfte att Swedavias flygplatser ska kunna hantera elflyg i framtiden. Under hösten kommer Swedavia bl.a. att se över elforsörjning till och på sina tio flygplatser.	Arbetet fortsätter med att se över elforsörjning och infrastruktur till och på våra tio flygplatser. Åre Östersund blir första testflygplats för elflyg med målet att kunna hantera testning av elflyg från och med hösten 2020. Visby Airport samarbetar med RISE i ett projekt som bl.a. börjat beröra elflyg. Måten är planerade till Q4.	Arbetet inom ramen för Green Flyway https://www.ostersund.se/greenflyway i Östersund går vidare och projektet har beviljats medel 2020-2022 för att bygga upp en testarena där Åre Östersund Airport ingår. Swedavia har haft möten med Jämtkraft under hösten för att diskutera elforsörjning. Swedavia (genom Umeå Airport) har gått med som partner i ett elflygsprojekt mellan Sverige och Finland som initieras av Kuorkinmäki i december hade både Green Flyway och NEA en uppstarts-konferens i Östersund.		
Förnybart flygbränsle till Swedavias tjänstereor	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.	Swedavia fick i juni levererat 450 ton förnybart flygbränsle som motsvarar de tjänstereor Swedavias medarbetare gör under ett år. Majoriteten av bränslet tankades in på Arlanda och ca 12 ton var fick MMX, OSD, UME och GOT. Enligt leverantör av bränslet så har bränslet gett en 87 % utsläppreduktion jämfört med konventionellt Jet-A1 bränsle. Swedavia väntar på ännu en leverans av förnybart flygbränsle som kommer att tankas in på Arlanda under vecka 29. Swedavia har även beslutat att ingå i en gemensam upphandling för avtal 2020 i syfte att öka volymerna bioärsbränsle för flyget.	I juli fick Swedavia 346 ton förnybart flygbränsle levererat till Arlanda. Härmed har Swedavia fått all bränsleleverans för tjänstereorna 2018 och 2019.	Se beskrivning i lutan till vänster (Q3). Mote med leverantör av förnybart flygbränsle 2020 är bokad i mitten av januari 2020 och därefter kommer avrop göras för tankning av förnybart flygbränsle motsvarande förbrukningen i tjänstereor 2020.		
Swedavia upphandlar en tjänst som innefattar tankning av förnybart flygbränsle motsvarande den mängd som används för Swedavias tjänstereor med flyg. Det förnybara flygbränslet ersätter motsvarande mängd fossilt bränsle på Stockholm Arlanda eller andra av Swedavias flygplatser.	Projekt Flygets klimat-omställning	Se kommentarer för efterföljande kvartal.					

**UPPFÖLJNING AV HANDLINGSPLAN FÖR
MINSKADE UTSLÄPP TILL LUFT ÅR 2019-2021**

Status - arbetet med aktiviteten pågår enligt plan

Status - arbetet med aktiviteten följer inte plan

ÖVERGRIPANDE AKTIVITETER

	<u>Uppföljning för Q1 2019</u>	<u>Status_Q1</u>	<u>Uppföljning för Q2 2019</u>	<u>Status_Q2</u>	<u>Uppföljning för Q3 2019</u>	<u>Status_Q3</u>	<u>Uppföljning för Q4/helår 2019</u>	<u>Status_Q4</u>
<u>Rapportör</u>								
<p>Upprätthålla Arlandas certifiering på högsta nivån 3+ enligt Airport Carbon Accreditation (ACA)</p> <p>Säkerställa att aktiviteter och investeringar genomförs för att behålla ACA-certifiering på högsta nivån (nivå 3+)</p>	Miljöavdelningen	Arbetet med ACA-certifieringen och fördelningen av ansvaret mellan flygplats och miljöavdelningen på koncernnivå har tagits upp till diskussion. Fördelningen av arbetsuppgifter inte spikad.		Årets carbon footprint räknades fram och godkändes av WSP. Nästa revision sker 2021.		Årets carbon footprint räknades fram och godkändes av WSP. Nästa revision sker 2021.		Årets carbon footprint räknades fram och godkändes av WSP. Nästa revision sker 2021.

Uppföljning av Handlingsplan för minskade utsläpp till luft år 2019-2021

Klara och avslutade aktiviteter

Fordon och bränslen

	<u>Rapportör</u>	<u>Kommentar</u>	<u>Tidpunkt för avslut</u>
Utfasning av fossila bränslen för tunga fordon till år 2020 <i>Utbyte av tunga fordon till 1) el, 2) gas, 3) HVO-diesel</i>	Swedavia Fordon via Arlanda fordonsråd	Samtliga tunga fordon inom Swedavia tankas nu med HVO-diesel. Aktiviteten avslutas.	2019

Energi

Marktransporter del 1

Taxi: <i>Ta fram ny strategi för taxi som uppfyller följande: Minskade utsläpp av NOx, partiklar och fossil koldioxid, ökad andel elbilar i taxiflottan, minskade antal tomma taxi till terminal, fordon med bäst miljöprestanda premieras i framkallningssystem, krav på 100 % miljötaxi i avtal med bolag</i>	PETALO, Business Optimization	I mitten på december startade det nya systemet för taxi på Arlanda vilket innebär att nya prioriteringen av klassificering av fordon tagits i bruk.	2019
Buss: <i>Slutföra införandet av realtidsinformation om avgångstider för buss Översyn av skyltning för buss</i>	PETALO, Business Optimization	Realtidssystem är klart och i drift.	2019

Marktransporter del 2

Flygtrafik

Flygets klimatomställning

Övergripande